Bidat, Hurafeler Ve Safer Ayı
Gönderen Kadir Hatipoglu - Ekim 16 2017 03:00:00

Peygamber (s.a.v) bir hadislerinde, “Kim benden sonra (terk edilmiş bir) sünnetimi diriltirse onunla amel eden herkesin ecri kadar o kimseye sevap verilir, hem de onların sevabından hiçbir şey eksiltilmeden. Kim de (Allah’ın ve Rasulü’nün rızasına uygun düşmeyen) bir kötü bidat icat ederse onunla amel eden insanların günahları kadar o kişiye günah yükletilir, hem de onların günahlarından hiçbir şey eksiltilmeden” [1] buyurmuş ve kötülenen bidati “Allah ve Rasulü’nün rızasına uygun düşmeyen kötü bidat” diye nitelendirmiştir.   Bu durumda dinin ruhuna ve genel prensiplerine aykırı olmayan ve ibadet rengine bürünmeyen adetler bidat sayılmazlar. Diğer bir anlatımla, herhangi bir davranış ve anlayış, dini yönü bulunmadıkça, iman, ibadet, günah ve sevap çerçevesine sokulmadıkça bidat kavramına dâhil olmaz.   Rasulullah Efendimiz’in (s.a.v) getirdiği esaslar ile hayatın gerçekleri arasında gerçek bir uyum bulunur. Ancak insanlar zaman itibariyle Rasulullah (s.a.v) ve sahabe devrinden uzaklaştıkça din ile hayat arasındaki uyumu yitirmiş ve kendilerine göre bazı inanç ve adetleri onların yerine geçirmeye çalışmıştır.   Hurafelere inanmanın ve bunlara itibar edip uygulamaya sokmanın pek çok tehlikesi bulunmaktadır. Özellikle evli olan çiftler arasında telafisi mümkün olmayan sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Örneğin, bazı bayanlar eşleri ile olan küçük kavgaları bile “büyü yapılmış” şeklinde yorumlayarak bazı arayışlar içerisine girmekte ve bu nedenle de çok küçük bir girişimle çözülebilecek bir olay, daha da büyüyerek içinden çıkılmaz bir hale gelmektedir.

            Kur’an-ı Kerim ve Hz. Peygamber’in (s.a.v) sünneti Müslümanlar için bir çerçeve çizmiştir. Kur’an-ı Kerim’de Allah Teâlâ, Rasulullah’ın (s.a.v) bize verdiklerini almamızı ve yasak ettiği şeylerden de sakınmamızı emretmiştir. Ayrıca tereddüde düştüğümüz ve çeliştiğimiz hususların çözümünün de Allah’a ve Rasülü’ne (s.a.v) başvurmamızı bizden istemiştir. O halde bizlere düşen görev, yabancı kültür ve medeniyetlerden inanç, adet ve gelenek şeklinde hayatımıza girmiş olan bu tür hurafeleri, Allah Teâlâ’nın emirleri ve Rasulullah’ın (s.a.v) sünnetleri çerçevesinde değerlendirerek İslam’ın amaç ve ilkeleriyle bağdaşmayanları ayıklamamız ve hayatımızdan atmamızdır.

            En Bilinen Hurafeler

            Hurafelerin, bizler farkına bile varamadan, hayatımızın içine nasıl da yerleştiğini gözler önüne seren şu örnekleri lütfen dikkatle dinleyelim. Ve gerçekten bilinçli bir Müslüman olabilmiş miyiz bunun sorgulamasını kendi kendimize yapalım.   “Ağaçlara bez-çaput bağlamak, türbelere adakta bulunmak, dilek taşlarına taş yapıştırmak, bereket için türbelere para atmak, cuma salası okunurken bekâr kızların bahtları açılması için kilit açtırmak, camiye giderken cami duvarını öpmek. Nazar değmemesi için hayvan başı-boynuzu, kaplumbağa kabuğu,

karaçalı dikeni, at nalı, sarımsak ve nazar boncuğu takmak, misafirin ve askere gidenin arkasından su dökmek, kahve falına bakmak, ay ve güneş tutulmasını kötüye yorumlamak, ay ve güneş tutulması sırasında silah atmak-teneke çalmak.
             Baykuş ötmesi, kara kedinin insanın önünden geçmesi, horozun vakitsiz ötmesi, insanların ve araçların önünden tavşanın geçmesinin uğursuzluk sayılması, karganın ötüşünün o bölgeye gelecek belanın işareti olarak kabul edilmesi. İki bayram arasında nikah yapmak, dualaların kabulü için mübarek gecelerde ziyaretgahlarda mum yakmak, cuma ve arefe günlerinde çamaşır yıkamak, dikiş dikmek, temizlik yapmak, akşam sakız çiğnemeyi ölü eti çiğnemek gibi kabul etmek, gece aynaya bakmak gibi şeylerin uğursuzluk getireceğine inanmak.
           Elden ele sabun, makas, bıçak, iğne ve soğan vermenin uğursuzluğuna inanmak. Hamile bir kadının hayvanlara bakmaması gerektiğine, bakarsa bebeğinin o hayvana benzeyeceğine inanmak. Sağ elinin içi kaşındığında para geleceğine, sol elinin içi kaşındığında da para çıkacağına, ayakaltı kaşındığında da yola çıkılacağına inanmak. Cam ve porselen gibi eşyanın aniden düşüp kırılmasını bir belanın defedileceğine işaret saymak. Merdiven altından geçmeyi uğursuzluk saymak, cenaze için üçüncü gününde helva ve yemek dağıtmak, cenazenin ardından 7, 40, 50, 52’si gibi günler tayin edip mevlit okutmak. Ölen kişi için Kur’an veya mevlit her zaman okunabilir. Bu günlere tahsis etmenin bir aslı yoktur. Hıdrellez günü sahile gidilerek kuma veya toprağa ev, araba veya kadın resimleri çizilerek böylece çizilen resimler sayesinde ileride onlara sahip olunacağına inanmak.” [2] Muhterem Kardeşlerim
            Hurafeler her çağda bütün toplumların ortak derdi olmuştur. Her mümin öğrenmekle görevli olduğu dinî konuların yanı sıra, kendisini şerden sakındıracak maddi ve manevi olgunlaşmasını sağlayacak her ilimden haberdar olmalıdır. Hurafeleri yaşatmakla meşgul olanların sözlerine cahillerin kolaylıkla kandığı görülür. İslâm dışı düşünceleri ve uygulamaları hayatımızdan atmamız için bilgilenmemiz şarttır.
           Tarih boyunca büyü, sihir, fal, kehanet insanoğlunun ilgisini çekmiştir. Günümüzde de falcılık gazete ve dergiler vasıtasıyla günlük hayata girmiştir. Büyücülük, cincilik Mücella Dinimiz İslâm’da kesinlikle yasaklanmış olmasına rağmen, maalesef Müslümanlar arasında da bu işlerle uğraşanlar, büyücülere, cincilere gidenler ve onları birbirine tavsiye edenler bulunmaktadır. En bilgili çevrelerde dahi büyü, fal, sihir varlığını maalesef sürdürmektedir. Ne acı ki, iş ve aile hayatlarında bütün ümitlerini büyücü ve falcı diye bilinen şarlatan ve din düşmanlarına bağlayanlar az değildir. [3] Muhterem Kardeşlerim Her ne kadar kendimiz uğraşmasak da -Allah korusun- sihir/büyüye maruz kalabilir veya başkasının nazarının hedefi olabiliriz. Böyle bir durumda yapılması gerekenleri de kısaca özetleyelim:
Sihir/büyü, tılsım, nazar vb. şeylere karşı takınılacak tavır, öncelikle her şeyin Allah Teâlâ’nın iznine ve dilemesine bağlı olduğunu bilmektir. Dolayısıyla öncelikle Allah Teâlâ’ya güçlü bir iman ve teslimiyetle

bağlanmak gerekir. “Allah’ın izni olmadıkça onlar (büyücüler) kimseye bir zarar veremezler” [4] ayeti dikkatimizi bu noktaya çekmektedir.

            Efendimiz (s.a.v), hayvanının terkisine bindirdiği Abdullah b. Abbâs r.a.’a hitaben, “Ey çocuk! Sana, Allah’ın seni faydalandıracağı kelimeler öğreteyim mi?” demişti. İbn Abbâs r.a., “Evet, ey Allah’ın Resulü..” diye cevap verince şöyle buyurdu:
            “Allah’ın emir ve nehiylerini (onlara riayet etmek suretiyle) muhafaza et ki Allah da seni muhafaza etsin. Allah’ın emir ve nehiylerini muhafaza et ki, O’nun (yardımını) her zaman önünde bulasın. Genişlik zamanında O’nu an ki, darlık zamanında da O seni ansın (ve sana yardım etsin). İstediğinde Allah’tan iste; sığındığında Allah’a sığın. Olacak şeyler konusunda kalem kurumuş, hüküm kesinleşmiştir. Şayet mahlûkatın tamamı sana bir menfaat sağlamak için bir araya toplansalar ve fakat Allah onu senin hakkında yazmamış ise, onu yapmaya muktedir olamazlar. Ve şayet sana bir zarar vermek için toplansalar, ancak Allah onu senin hakkında takdir etmemişse, onu yapmaya da güç yetiremezler. Bil ki, zorlandığın şeye sabretmende çok hayır vardır. Zafer sabırla, ferahlık da sıkıntıyla birliktedir. Güçlükle beraber kolaylık vardır.” [5]   Çokça Kur’an okumak, ibadetleri aksatmadan yapmak ve devamlı abdestli bulunmaya özen göstermek de kişiyi sihir/büyü gibi zararlı şeylerin etkisinden koruyan hususlardandır.
Yapıldıktan sonra ise büyü/sihirin etkisini ortadan kaldırmanın en sahih yolu, çokça Kur’an okumak ve Allah Teâlâ’yı zikretmektir. Bunun yanında Efendimiz s.a.v.’in öğrettiği dualar vardır ki, onları da ezberleyip okumak son derece faydalıdır.
            Hz. Âişe (r.anha) büyü vak'asını anlatırken mühim bir noktaya dikkat çeker: Resûlullah sıhhatinin bozulduğunu hissedince duayı artırmış, hemen bir tedavi arama cihetine gitmeden dua yoluyla bundan kurtulmak istemiş ve mütemadiyen dua etmiştir. Nevevî rivayetteki bu açıklamaya dayanarak: "İnsanın başına hoşlanmadığı bir şey geldiği zaman tekrar tekrar dua okumak müstehabtır" hükmünü çıkarır.   ‘’Resûl-i Ekrem (s.a.v) her gece yatağına yattığı zaman avuçlarını birleştirerek onlara Kul hüvallâhü ahad, Kul eûzü bi-rabbi’l-felak ve Kul eûzü bi-rabbi’n-nâs’ı okuyup üfler, başından, yüzünden ve vücudunun ön tarafından başlayarak ulaşabildiği yerlere kadar ellerini sürer ve bunu üç defa yapardı.’’ [6] Yine Hazreti Ali'den rivayet edilmiştir: ‘’İslama giren akıl sahibi bir kimseyi sanmıyorum ki, "Ayete'l-kürsi"yi okumadıkça uyumuş olsun.’’ [7]   Bir de ihlâs ve takva sahibi kimselerden sihir/büyü konusunda bilgi ve tecrübesi bulunanlara müracaat etmekte fayda vardır. Bu noktada çok dikkatli olmak gerekir. İnsanların zaaflarından istifade etmek için bu işi bir meslek haline getirmiş olup aslında sihir/büyü ile hiç alakası olmayan dolandırıcı tiplerin tuzağına düşmemeye dikkat etmelidir. [8]

Burçların insan üzerinde etkisi bulunduğuna inanmak, burç ve yıldız gibi gök cisimlerine müstakil bir kudret nispet edilmesine ve giderek onlara tapmaya kadar varan inanışlara götürdüğü için, Tevhid akidesiyle bağdaşmayan son derece tehlikeli hususlardır.
            Bu inanışların geçmişte olduğu gibi günümüzde de insanları yaygın bir şekilde etkisi altına aldığı görülmektedir. Bu sebeple tarih boyunca ulema bu konuda oldukça hassas davranmış ve konunun imanla irtibatlı tehlikeli boyutlarına dikkat çekerek halkı uyarmıştır.

            Yağmurlu bir gecenin ardından Efendimiz (s.a.v) sabah namazını kıldırdıktan sonra, “Rabbiniz ne buyurdu biliyor musunuz?” diye sordu. Sahabe, Allah ve Rasulü bilir.” dediler. Şöyle buyurdu: “Allah buyurdu ki: Kullarımdan bazısı mümin, bazısı da kâfir olarak sabahladı. Kim, ‘Allah’ın fazl u rahmetiyle yağmura kavuştuk.’ dediyse işte o bana iman etmiş, yıldızı reddetmiştir. Kim de ‘Filan ve falan yıldızın nev’i sebebiyle yağmura kavuştuk.’ dedi ise, o da beni reddetmiş, yıldıza iman etmiştir.” [9]
            Gök cisimleri, kendilerine hâkim kılınan kozmik yasaya uygun şekilde hareket eden varlıklardır. Tabiat olaylarının ve meteorolojik hadiselerin bunlarla bağlantısı da yine ilahî kozmik yasanın bir gereğidir. Hal böyleyken yağmuru veya başka herhangi bir tabiat olayını gezegenlerin hareketlerine bağlamak, “Müsebbibu’l-Esbab: Sebeplerin Yaratıcısı” olan Cenab-ı Hakk’ı görmemek olduğundan elbette küfür olacaktır. [10]
Muhterem Kardeşlerim
            Kurtubî'nin naklettiğine göre, Hz. Ali, Hâricîler üzerine yürümek istediğinde, birisi bu vakitte çıkmamasını ve filân yıldızın doğmasını beklemesini tavsiye etmiş, dediği vakitte yola koyulacak olursa zaferi kazanacağını belirtmiş.
            Ancak Hz. Ali, ona kesin bir şekilde şöyle cevap vermiş: Muhammed (s.a.s.)'in müneccimi yoktu. Ondan sonra benim de olmayacaktır. Senin bu söylediğin sözün doğru olduğunu kabul eden bir kimsenin, Allah'a şirk koşmuş bir kimse gibi olmayacağından emin değilim. Bundan dolayı biz seni hem yalanlıyor, hem de sana muhalefet ederek, bize gitmemeyi söylediğin saatte yola çıkacağız. Daha sonra Hz. Ali, beraberindekilere yönelerek şunları söyler: "Ey insanlar, yıldızlarla ilgili olarak karanın ve denizin karanlıklarında yol alabilecek kadarından fazlasını öğrenmeyiniz. Şunu biliniz ki müneccim (yıldızlara bakarak geleceğe dair haber veren), sihirbaz gibidir. Sihirbaz da kâfir gibidir. Kâfir de cehennemdedir."
            Daha sonra Hz. Ali, o adamın çıkmamasını istediği saatte yola koyulur ve Haricilere karşı muzaffer olur. Bu olay, Nehrevan Olayı diye bilinir. [11] Rasul-i Ekrem s.a.v. Efendimiz falcıya ve kâhine itibar ederek giden ve onların söylediklerini tasdik eden kimselerin kırk gün namazlarının kabul edilmeyeceğini, bunların Rasul-i Ekrem s.a.v. Efendimiz’e indirileni (Kur’an’ı) inkâr etmiş sayılacaklarını ve cennete giremeyeceklerini haber vermiştir. [12]

falcıların söylediklerinin tasdik edilmemesi bir itikat ilkesi olarak zikredilmiştir. [13]   Rasul-i Ekrem s.a.v. Efendimiz şöyle buyurmuştur: “Kuş uçurup uğursuz saymak batıldır. Çökmüş çatılara konup öten baykuşların uğursuzluğu da yoktur. Safer ayını uğursuz saymak da yanlıştır"[14]   Dinimizde uğursuz gün ve gece yoktur. Ancak birbirlerinden daha üstün daha faziletli günler ve geceler vardır. Fakat maalesef eski cahiliye döneminden kalma bazı batıl inançlar bilerek veya bilmeyerek Müslümanlar arasına sokulmak istenmektedir. İşte safer ayı ile ilgili halk arasında dönüp dolaşan ve konuşulanlar da bunlardan bir tanesidir. Bazı kimselerin, “Safer ayı, bazı bela ve musibetlerin sıklaştığı bir zaman dilimidir. Uğursuz bir aydır. Çünkü Safer ayında Müslümanlar Peygamberlerini (sav) kaybettikleri için uğursuzdur” denilmektedir. İslam’da bunun yeri yoktur.   Müslümanlar yalnız Allah’a sığınacak, yalnız O’na güvenecekler. Bu güveni hayatlarına nakşetmek için de, O’nun elçisinin ve o elçinin her devirdeki ilim ve terbiye vârislerinin eteğine yapışacaklar. Kılavuzsuz, pusulasız, kafilesiz, yolculuk nereye götürebilir?   Anlamalıyız ki, en büyük hurafe, en büyük uygunsuzluk Allahu Teâlâ’nın emirlerine uymamak, yasakladıklarından kaçınmamaktır. Uğursuzluk baykuşta, kara kedide, salı gününde, 13 rakamında değil, Allah’ın emirlerine, Peygamber’in sünnetine tabi olmamaktır. Peygamber’in varisleri olan ilmiyle amil olan ulamayı dinlememektir.   Asıl uğursuzluk, insan olmanın gerçek hazzını tattıran namazı terk etmede, orucu yemede, güç yettiği hâlde zekât ve haccı görmezden gelmededir.   Asıl uğursuzluk içkide, kumarda, rüşvette, yalan söylemede, iftirada, dedikodu yapmada, fitne ve fesat çıkarmada, başkalarına saygısızlık etmede değil midir? İnsanı ve dünyanın her yerinde toplumları bozup kokuşturan bu davranışlar, ilkellikten başka ne olabilir?   Tekrar söyleyelim; asıl uğursuzluk ve ilkellik, dini yaşamak değil, Kitab-ı Mübin’den, Sünnet-i Seniyye’den yüz çevirmektir.   O hâlde, artık Yüce Rabbimizin eskimez nizamı İslam’ı iyi öğrenelim. Evimize, iş yerimize, çoluk çocuğumuza, gönlümüze ve bütün hayatımıza İslam’ın lekesiz hakikat mührünü basalım. Batıl inanışların, hurafelerin İslam’la ilgisi olmadığını unutmayalım. İslam’ın saadet düzlüğüne, kalplerimizdeki iman güneşinin aydınlığına yürüyelim.   Kâinatın ve insanın hakikatlerine gözünü kapamış bugünkü medeniyet bir ışık ararken, bizler elimizdeki güneşi yitirmeyelim. Kesinlikle inanalım ve bilelim ki, huzur ve mutluluk iklimine kanat açmanın yolu, insanlığımıza dönmek, Sünneti Seniyye ile yaşamak, Saadat-ı Kiram’ın yolundan gitmektir. [15]   Allahü Teâlâ, bizleri yanlış itikatlardan, sihir ve büyünün zararından, ashab-ı kiramın yolundan ayırmasın inşallah. Âmin.

[1] Müslim [2] İçimizdeki Hurafeler, Hüseyin Okur, Semerkand Aile Dergisi, 52. Sayı [3] Müslümanın Temizliği Sihir Büyü Kirliliği, Mübarek Erol, Semerkand Dergisi, 86. Sayı [4] Bakara, 102 [5] Ahmed b. Hanbel, 1/307 [6] Buhârî, Fezâilü'l-Kur'ân 14, Tıb 39; Müslim, (bu şekliyle yoktur). Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Edeb 98; Tirmizî, Daavât 21 [7] El-Ezkar, İmam-ı Nevevî, İbn-i Sünnî. [8] Sihir, Büyü, Tılsım Gerçekler ve Efsaneler, Ebu Bekir Sifil, Semerkand Dergisi, 86. Sayı [9] Buharî, Müslim [10] Geleceği Görme Masalı: Fal, Kehanet, Astroloji, Ebu Bekir Sifil, Semerkand Dergisi, 86. Sayı [11] Kurtubi, Camiu li Ahkami’l-Kur’an: XII/29.   [12] Ahmed b. Hanbel, Müslim, Ebu Davud, Tirmizî, İbn Mace [13] Mesela bkz. el-Akîdetu’t-Tahâviyye, Abdülganî el-Meydânî şerhi, s. 141 [14] Ebû Dâvûd, Tıbb, 24; Tirmizî, Siyer, 47; İbn Mâce, Tıbb, 43; Ahmed b. Hanbel, el-Müsned, 1/328; Ebû Ya‘lâ, el-Müsned, nr. 2333; İbn Hıbbân,   es-Sahîh, nr. 6117; Taberânî, el-Mu‘cemu’l-Kebîr, nr. 11764. [15] Hurafelerin Çaresi İslam’dır, S. Muhammed Saki Erol

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler